

עת"א 62662/09/17 - ד א, נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 62662-09-17 א(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר ד א,
נגד
המשיבים
1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר נגד ההחלטה המנהלית לסווגו לקטגוריה א' המונעת ממנו את הפריבילגיה של יציאה לחופשה.

נימוקי העתירה

- המשיב דחה את בקשת העותר לבטל את סיווגו לקטגוריה א' מנימוקים שאינם סבירים, ולמעשה ללא נימוקים ענייניים כלשהם.
 - העותר הינו אסיר חיובי מאוד, שוהה באגף אסירי עבודה, שולב בעבר בקבוצות פסיכו-חינוכיות וסיים טיפול בקבוצות "שליטה בכעסים", "זוגיות" וקבוצת "אמפתיה" ו"מודעות". הוא רכש כלים להתמודד עם מצבי כעס ותסכול וערך התבוננות פנימית.
 - בשים לב לחלוף הזמן והדרך הטיפולית אותה עבר, קיים חוסר סבירות קיצוני בהחלטה להותיר את סיווגו בקטגוריה א'.
 - חוות דעת מב"ן מיום 13/5/15 העריכה כי מסוכנותו המינית נמוכה ועל כן, הומלץ לחופשות. בדיקת מב"ן נוספת מיום 30/5/16 קבעה כי אין שינוי בהערכה וניתן להמליץ על שינוי קטגוריה ויציאה לחופשות.
 - העותר יצא לחופשה חריגה בת 8 שעות על מנת להשתתף בטקס ברית המילה לבנו, שנערך ביום 8/5/17, כשוג"ע לא התנגדה לאישור החופשה החריגה בציינה כי לאור השינוי המשמעותי שהאסיר עבר בתקופה האחרונה אין התנגדות לחופשה חריגה בתנאים מגבילים.
 - ההחלטה המנהלית לוקה בחוסר סבירות קיצוני, משום שנתוניו האישיים של העותר מלמדים כי ניתן היה להיעתר לבקשתו, ולא הובאו נימוקים כלשהם, ודאי לא כאלה המצדיקים את ההחלטה שלא לאשר חופשה.
- העותר הינו אסיר פלילי, מרצה עונש מאסר של 16 שנה, לאחר שהורשע בביצוע עבירות רבות של אינוס ומעשים מגונים

בבתה של מי שהיתה בת זוגו. תחילת ריצוי המאסר 4/9/05. מאז יצא לחופשה חריגה אחת, מסווג לקטגוריה א'. עובדות כתב האישום חמורות במיוחד. האסיר אנס את בתה של בת זוגו באופן קבוע בתדירות של 3 פעמים בשבוע במשך 7 שנים תמימות מאז היתה בת 10 ועד שמלאו לה 17 שנה. בגזר הדין מפורטים הנזקים הקשים שנגרמו למתלוננת כפי שמציין התסקיר.

כתב התשובה

- בקשת העותר לשינוי סיווג נדונה ביום 30/10/16 בוועדת הקטגוריות והוחלט לדחותה, נוכח עמדת וג"ע. מאז לא פנה העותר בבקשה מנהלית נוספת.
- על פי נהלי ופקודות שב"ס, אסירים אשר מרצים עונשי מאסר בגין עבירות מין, ג"ע או אלמ"ב מסווגים על ידי משטרת ישראל לקטגוריה א', כל עוד לא התקבלה חוות דעת חיובית בנושא חופשות על ידי הגורמים הרלוונטיים.
- וג"ע שהתכנסה ודנה בבקשתו של העותר לא המליצה על יציאתו לחופשות. וג"ע התכנסה ביום 24/5/17 ושוב לא המליצה על יציאתו לחופשות. וג"ע ציינה מפורשות כי אין היא מתעלמת מחוות דעת מב"ן, שאיננה מתנגדת לחופשה בתנאים מגבילים, אך מסקנתה ממכלול הנתונים שהובאו בפניה, לרבות החומר הסודי, הינה כי טרם בשלו התנאים ליציאת האסיר לחופשה ולשחרורו המוקדם. וג"ע גם לא התעלמה מהעובדה שניתנה לאסיר חופשה חריגה בת 8 שעות.
- משטרת ישראל מתנגדת ליציאת העותר לחופשה.

דין

סיווגו של אסיר לקטגוריות השונות הינו בסמכותו של שב"ס. פקודת הנציבות 04.40.00 מתווה את אופן הסיווג. נקודת המוצא היא כי יציאה לחופשה אינה נמנית עם זכויותיו של אסיר, אלא מהווה טובת הנאה המוענקה על פי שיקול דעת של הרשות. בית המשפט איננו אמור להחליף את שיקול דעתם של גורמי המקצוע השותפים להחלטה המנהלית בשיקול דעתו שלו, אלא רק לבדוק האם התקיימו במקרה זה העילות המצדיקות התערבות שיפוטית בהפעלת שיקול הדעת.

לפי הוראות סעיף 8(ג) של פרק ב' לפקנ"צ, סיווגו של אסיר, לצורך יציאתו לחופשות, ייבחן מעת לעת, בין היתר לפי המידע בדבר מסוכנותו.

במקרה זה שבפני נדרשה וג"ע לעניינו של העותר בשני מועדים : 5/7/16 ו - 24/5/17.

שאלת היחס בין המלצת מב"ן והמלצת וג"ע נדונה מס' פעמים בבית המשפט העליון (רע"ב 5713/09 פלוני נ' שב"ס, רע"ב 10475/09 פלוני נ' שב"ס). תמצית ההלכה אומרת כי מטרתה של כל אחת מחוות הדעת הינה שונה. בעוד שחוות דעת מב"ן מתייחסת להערכת הסיכון הכללי הנשקף לציבור מהאסיר, הרי שחוות דעת וג"ע עניינה במידת הסיכון הנשקפת ממנו לבני משפחתו ובמיוחד כלפי קרבת העבירה.

מהחלק החסוי של חו"ד מב"ן עולה שהמסוכנות איננה רק כלפי קרבן העבירה שבכתב האישום.

אין פסול בהעדפת חוות דעת וג"ע על פני חוות דעת מב"ן (רע"ב 7601/13 פלוני נ' מ"י, רע"ב 3576/13), כל מקרה נבחן על פי נסיבותיו המיוחדות.

וג"ע לא התעלמה מחוות דעת מב"ן ומהעובדה שהעותר יצא לחופשה חריגה ולמרות זאת הינה סבורה כי טרם הגיעה העת לאשר לעותר חופשות.

הגורם המנהלי המחליט אימץ את המלצת וג"ע. החלטה זו הינה סבירה בנסיבות העניין ואין מקום להתערבות שיפוטית בה.

אני מורה על דחיית העתירה.

ניתנה היום, ט"ז כסלו תשע"ח, 04 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.